

venter synderligt andre Varer ad denne Veien end Menneffer og muligt Posten; men at man ogsaa kan gjøre Noget for disse Varer, forekommer mig dog klart. — Jeg maa ligeledes gjøre opmærksom paa, at, naar jeg har foreslaaet Banen til Silkeborg, da er det ingenlunde for at lette Kludene Veien til Silkeborg og Papiret Veien tilbage derfra, men det er derimod for at lette Midtjyllands Forbindelse henholdsvis med Ostjylland og Syd paa. Det er Hensynet til Midtjyllands Interesse, der har bevæget mig til at foreslaae Silkeborgbanen; men ingenlunde Hensynet til selve Pletten Silkeborg og det, som derpaa staaer. Anlægssummen for de nye foreslaaede Jernbaner er gjentagne Gange idag bleven angiven til 8 Millioner, men dette er en fuldkommen Misforstaaelse, naar man vil sammenligne den Sum, som der her er Spørgsmaal om, med den Sum, som blev bevilget ved Loven af 10de Marts 1861 til Anlægget af en østlig Bane i Sjælland. Det maa herved være fuldkomment overseet, at der i den samlede Sum af ialt 7,770,000 Rb., som er opført til de nye Baner, for det Første er indbefattet Told til et Beløb af 340,000 Rb., men det er dog aabenbart, at denne ikke er nogen Udgift for Statskassen, thi Tolden for de nødvendige Gjenstande til Jernbanen vilde jo ikke indflyde i Statskassen, naar Jernbanen ikke blev bygget. Ligeledes er den hele Expropriationsudgift indbefattet i det nævnte Beløb, medens den halve Deel af samme jo skal godtgjøres med et Beløb af 285,000 Rb. Frabrages dette, reduceres det smukke runde Tal af 8 Millioner allerede til 7,145,000 Rb. Men i disse 7,145,000 Rb. er desuden, vel at mærke, indbefattet, hvad man ikke er vant til at see indbefattet under Overslag over Jernbaner, nemlig hele Driftsmateriellet til de nye Baner. Naar Driftsmateriellet frabrages, vil selve Jernbanernes Anlægssum reduceres til 5,900,000 Rb. Ved denne Leilighed maa jeg derhos tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der, naar man vil spørge om, hvorvidt Vestjylland nu er ligesaa berettiget til at faae Jernbaneforbindelse, som Ostjylland i sin Tid var, er endnu eet Moment foruden de tidligere nævnte, der bør komme i Betragtning, og det er, at den Jernbane paa

17 Mile, som man vil bygge i Vestjylland, vil blive bygget for en Priis, som ikke meget overstiger, hvad 5—6 Mile koste paa Østjyllen, navnlig hvad de kostbare Mile paa den sydlige Deel af Østjyllen have kostet. — Det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (David) advarede, ligesom han havde gjort i 1861, mod at slutte Contract om Bygningen af Jernbaner for en meget lang Tid. Jeg kan i saa Henseende berolige det ærede Medlem med den Forsikkring, at det, forsaavidt det skulde falde i min Lod at komme til at anvende den her foreslaaede Lov, albrig vilde kunne falde mig ind at gjøre, hvad man gjorde i 1861. Jeg vilde ganske ubetinget træffe Overenskomst om Bygningen af Silkeborgbanen for sig indenfor den fastsatte Tid og ligesaa om Bygningen af Vendsysselbanen for sig, selvstændig med det fornødne Forbehold om at kunne standse Bygningen, naar Krig eller lignende usfordrøselige Omstændigheder maatte gjøre det nødvendigt. Det forekommer mig, at der fornødtigvis slet ikke kunde være Tale om foreløbigt at søge en Entrepreneur for den vestjydske Bane. Det glæder mig, at der dog saaledes paa eet Punkt idetmindste er Overensstemmelse imellem det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (David) og mig. — Jeg maa dog gjøre det ærede Medlem en Undskyldning, thi der var endnu et andet Punkt, hvori der herskede Enighed mellem os. Det ærede Medlem ønskede nemlig foruden Esbjerg Havn en Bane, som skulde sætte Esbjerg i Forbindelse med den østlige Jernbane. Dette Ønske deler jeg med ham, og jeg vilde have ønsket, at jeg allerede nu definitivt kunde have foreslaaet Anlægget af denne Bane med Fastsættelse af dens Retningslinie, men jeg troer, at det ærede Medlem dog maa erkende, at der kan være Hensyn, som kunne gjøre det vanskeligt, for ikke at sige umuligt i dette Øieblik definitivt at fastsætte Retningen af en Jernbane fra Esbjerg Øst paa. Jeg ønsker ikke at komme nærmere ind paa denne Sag ved Forhandlingen her i Salen, men jeg skal isørigt være meget villig til at meddele Oplysninger derom til det ærede Medlem.

Naar det ærede Medlem, hvis Stemme i finansielle Sager der jo maa tillægges en ganske overordentlig Vægt, gjorde gjældende, at